

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžo/14/2016
Identifikačné číslo spisu: 5015200210
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:5015200210.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členov senátu JUDr. Ľubici Filovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci žalobcu: O. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX/X, M., proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Špitálska 8, Bratislava, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP - pracovisko Žilina, J. M. Hurbana 16, Žilina, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US7/GRPRZAPPK/BEZ/2014/30190 zo dňa 28. novembra 2014, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline, č. k. 21S/16/2015-39 zo dňa 17. februára 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline, č. k. 21S/16/2015-39 zo dňa 17. februára 2016 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1.

Krajský súd v Žiline rozsudkom č. k. 21S/16/2015-39 zo dňa 17. februára 2016 napadnuté rozhodnutie žalovaného č. UPS/US7/GRPRZAPPK/BEZ/2014/30190 zo dňa 28. novembra 2014 podľa § 250j ods. 2 písm. c/ a d/ O.s.p. zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a postup mu predchádzajúci nebolo v súlade so zákonom, a preto žalobné dôvody žalobcu odôvodňovali jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie.

Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách ustanovení § 11 ods. 1, 3, 4 zákona č. 447/2008 Z. z. v spojení s § 12 ods. 1, 2, 3, s § 15 ods. 1, s § 51 písm. c/, d/ a s § 55 ods. 1, 6 uvedeného zákona, a v intenciách Prílohy č. 2 k zákonu č. 447/2008 Z. z., ktorú právnu úpravu citoval, postupom

v zmysle právnej úpravy ustanovenej v druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov.

Krajský súd v preskúmvanej veci z administratívneho spisu zistil, že žalovaný rozhodnutím č. UPS/US7/GRPRZAPPK/BEZ/2014/30190 zo dňa 28.11.2014 zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, odbor sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „prvostupňový správny orgán“) č. MT3/PPŤZP/SOC/2014/38562 zo dňa 26.08.2014. Prvostupňový správny orgán podľa § 40 ods. 1 zák. č. 447/2008 Z. z. nevyhovel žiadosti žalobcu zo dňa 27.06.2014 a nepriznal mu peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby B. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom Holubyho 4, Martin. Podkladom pre rozhodnutie žalovaného bol komplexný posudok žalovaného zo dňa 14.11.2014 č. ZA/2014/30430/3-VIS, ktorý odkazoval na lekárskeho posudok Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny č. ZA/2014/30430/2 zo dňa 05.11.2014, v ktorom bola určená posudzovanej osobe miera funkčnej poruchy 50% podľa Prílohy č. 3, VIII.A.8.c) k zákonu č. 447/2008 Z. z., kde je konštatované, že z medicínskeho hľadiska ide o poruchu krvného tlaku III. stupňa a ďalšie dokumentované ochorenia - stav po operácii krčnej chrbtice je stabilizovaný, ischemická choroba srdca ako aj obmedzenie funkcie v kolennom kĺbe, nedoslýchavosť, osteopénia ľahkého stupňa, obezita a dosahujú podľa posudkového lekára mieru funkčnej poruchy menej ako 50%. Súčasne v komplexnom posudku žalovaného je konštatované, že tieto ďalšie dokumentované ochorenia neovplyvňujú zdravotné postihnutie s najvyššou mierou funkčnej poruchy, a preto nebol dôvod posudkovej lekárky pre zvýšenie miery funkčnej poruchy o 10% podľa § 12 ods. 3 Zákona č. 447/2008 Z. z., pričom aj prípadné zvýšenie miery funkčnej poruchy o 10% v prípade občana s ťažkým zdravotným postihnutím, nemá vplyv na rozhodovanie o peňažnom príspevku na kompenzáciu.

Podľa názoru krajského súdu lekárskeho posudok ústredia z 05.11.2014 č. ZA/2014/30430/2, nebol vyhotovený v súlade s Prílohou č. 3 k Zákonom č. 447/2008 Z. z., ktorá upravuje náležitosti lekárskeho posudku na účely § 11 cit. zákona, keď súčasťou lekárskeho posudku v časti „miera funkčnej poruchy v %“ malo byť aj posudzovanie zvýšenia miery funkčnej poruchy o 10% (podľa § 12 ods. 3 Zákona č. 447/2008 Z. z.), keď je potrebné, v prípade zvýšenia miery funkčnej poruchy podľa tohto ustanovenia uviesť zdravotné postihnutie, ktoré je dôvodom zvýšenia percenta miery funkčnej poruchy. Bolo povinnosťou v lekárskom posudku sa vysporiadať so skutočnosťou, z akého dôvodu nedošlo k zvýšeniu miery funkčnej poruchy podľa § 12 ods. 3, keď žalobkyňa jednoznačne bola diagnostikovaná z hľadiska Zákona č. 447/2008 Z. z. tak prvostupňovým ako aj druhostupňovým správnym orgánom pre viaceré zdravotné postihnutia, keď popri poruchách krvného tlaku pod bodom VIII.A.8.c) podľa Prílohy č. 3 k Zákonom č. 447/2008 Z. z. - poruchy krvného tlaku v ťažkej forme, bola určená miera funkčnej poruchy vo výške 50%. Lekársky posudok sa nevysporiadal so skutočnosťou, či ďalšie zdravotné postihnutia, ktoré sú vedené v časti „B“ lekárskeho posudku ústredia z 05.11.2014 pod bodom 2, 3, 4 (poruchy chrbtice, ischemická choroba srdca, obmedzenie funkcie kolenného kĺbu), majú vplyv na zvýšenie miery funkčnej poruchy podľa § 12 ods. 3 citovaného zákona. Lekársky posudok ústredia, ktorý bol podkladom pre vypracovanie komplexného posudku, ako aj lekárskeho posudok prvostupňového správneho orgánu z 19.08.2014, ktorý bol jedným z podkladov pre vypracovanie komplexného posudku prvostupňového správneho orgánu z 19.08.2014 zdôvodnenie neaplikovania § 12 ods. 3, vzhľadom na ďalšie diagnostické závery a diagnózy žalobkyne neobsahujú.

Krajský súd poukázal na to, že posudzovanie odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sa vykonáva aj sociálnou posudkovou činnosťou upravenou v § 13 ods. 1 Zákona č. 447/2008 Z. z., kde sociálna posudková činnosť na účely tohto zákona je posudzovanie všetkých druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14. Z ust. § 15 ods. 1 prvá veta Zákona č. 447/2008 Z. z. vyplýva, že komplexný posudok je vypracovaný jednak na základe lekárskeho posudku podľa § 11 ods. 11 a na základe posudkového záveru podľa § 13 ods. 9. V ust. § 13 ods. 9 je upravená sociálna posudková činnosť, kde zákonodarca upravil, že výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je posudkový záver, ktorého obsahom sú sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia a návrh kompenzácie vo všetkých oblastiach.

Krajský súd stotožniac sa s názorom žalovaného, že v konaní nie je sporné, že žalobkyňa je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, a že pre posúdenie nároku na peňažný príspevok opatrovanie, nebolo rozhodujúce, či miera funkčnej poruchy žalobkyne je 50% alebo by došlo k zvýšeniu o 10% pri aplikácii § 12 ods. 3 Zákona č. 447/2008 Z. z., uviedol, že posudzovanie žiadosti o peňažný príspevok na opatrovanie je podmienené obsahom vypracovaného komplexného posudku, pričom komplexný posudok ústredia, ako aj úradu, ktorý bol podkladom pre rozhodovanie prvostupňového správneho orgánu musí obsahovať nielen určenie miery funkčnej poruchy (§ 15 ods. 1 písm. a/ zák. č. 447/2008 Z. z., ale aj iné skutočnosti, ktoré zákonodarca v § 15 vymedzuje). Krajský súd zdôraznil, že lekárske posudky sú len jedným z podkladov pre vypracovanie komplexného posudku, ďalším je posudkový záver správneho orgánu podľa § 13 ods. 9.

Krajský súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného nevychádza zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci, neobsahuje predpísané náležitosti - zdôvodnenie v súlade s ust. § 47 ods. 3 Zákona o správnom konaní, keď v dôvodoch rozhodnutia žalovaného nie je preukázané, že by sa žalovaný vysporiadal so všetkými odvolacími námietkami žalobcu a na základe riadne vykonaného dokazovania mal preukázať, že tvrdenia žalobcu uvedené v odvolaní nie sú dôvodné. Poukázal na to, že žalobca v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu tvrdil, že prvostupňový orgán síce konštatoval, že stupeň odkázanosti na pomoc inej osoby je II. stupeň, neuviedol však výšku bodového ohodnotenia. Nevysvetlil, z akých legislatívnych podmienok vychádzal. Žalobca ďalej uviedol, že tvrdené skutočnosti majú byť preskúmané aj v rámci sociálneho prieskumu - výsledky by mali byť premietnuté do komplexného posudku, pričom samotné výsledky z posudzovania činnosti nemôžu sklzánuť do polohy prehnaného formalizmu, povrchného hodnotenia a nedôsledného preskúmania vo vzťahu k posúdeniu zdravotného stavu v súvislosti s odkázanosťou na opatrovanie. Krajský súd preto považoval napadnuté rozhodnutie žalovaného za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a nedostatočne zistený skutkový stav.

Rozhodnutie o náhrade trov konania krajský súd odôvodnil v zmysle § 250k ods. 1 O.s.p., žalobcovi náhradu trov konania nepriznal pretože si ich náhradu neuplatnil.

2.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolal žalovaný. Navrhoval, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Žiline zmenil a žalobu zamietol a žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov konania.

V dôvodoch odvolania poukázom na skutkové zistenia danej veci žalovaný vytýkal krajskému súdu, že nad rámec zákona vyžadoval odôvodnenie nezvýšenia miery funkčnej poruchy, keďže zákonná úprava ukladá povinnosť odôvodniť len zvýšenie miery funkčnej poruchy. Dôvod zrušenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu vo vzťahu k neodôvodneniu nenavýšenia miery funkčnej poruchy žalovaný považoval za nezákonný a svojvoľný. K hodnoteniu krajského súdu, že komplexný posudok musí obsahovať nielen určenie miery funkčnej poruchy, žalovaný zdôraznil, že komplexný posudok vypracovaný Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, oddelením posudkových činností - pracovisko Žilina, obsahuje všetky náležitosti upravené v § 15 zákona č. 447/2008 Z. z. v platnom znení. Žalovaný poukázom na to, že ak má fyzická osoba viac funkčných porúch, miera funkčnej poruchy sa určí podľa miery funkčnej poruchy zodpovedajúcej druhu zdravotného postihnutia s najvyšším percentuálnym ohodnotením, uviedol, že posudková lekárka vykonala posúdenie zdravotného stavu bez prítomnosti fyzickej osoby vzhľadom k tomu, že nemala pochybnosti o správnosti diagnostického záveru v predloženej lekárskej náleznej správe a nebolo potrebné overiť jeho objektívnosť alebo úplnosť. Žalovaný tiež nesúhlasil s výkladom súdu, že lekárske posudky sú len jedným z podkladov pre vypracovanie komplexného posudku. Dôvodil, že posudkový záver správneho orgánu musí akceptovať návrhy posudkového lekára a lekárska posudková činnosť nemôže byť negovaná sociálnou posudkovou činnosťou a posudkový záver nemôže byť nikdy v rozpore s lekárske posudkom. Žalovaný zastával názor, že správne orgány mali dostatok podkladov na vydanie napadnutého rozhodnutia, postupovali a

rozhodovali tak, ako im to umožňuje zákon, akceptovali lekárske nálezy Jaroslavy Rabiňákovej, ktoré predložil žiadateľ správneho orgánu k žiadosti.

3.

K odvolaniu žalovaného sa žalobca vyjadril tak, že navrhoval napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť. Nesúhlasil s dôvodmi žalovaného uvedenými v jeho odvolaní. Uviedol, že má logicky právo vedieť a poznať dôvody, pre ktoré mu nebol priznaný peňažný príspevok za opatrovanie jeho starej matky. Žalobca poukázom na právny záver Najvyššieho súdu SR vyslovený v rozsudku sp. zn. 1Sžso 1/2012 ďalej uviedol, že významnosť komplexného posudku, ani to, že je podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu, však nezbujuje správny orgán povinnosti, aby svoje rozhodnutie odôvodnil tak, aby toto odôvodnenie obsahovalo náležitosti stanovené v § 47 ods. 3 správneho poriadku, t.j. aby okrem skutočností, ktoré boli podkladom na rozhodnutie, odôvodnenie obsahovalo aj úvahy správneho orgánu, ktorými bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, vysloviac názor, že napadnuté rozhodnutie žalovaného vyššie uvedené náležitosti nespĺňa, keď rozhodnutie žalovaného neobsahuje najmä úvahu správneho orgánu, ktorou sa spravoval pri vyvodení záveru.

4.

Podľa § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok - ďalej len „S.s.p.“) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania žalovaného (§ 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p. a § 492 ods. 2 S.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p., § 492 ods. 2 S.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p. a s § 492 ods. 2 S.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým krajský súd žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného č. UPS/US7/GRPRZAPPK/BEZ/2014/30190 zo dňa 28. novembra 2014 zrušil § 250j ods. 2 písm. c/ a d/ O.s.p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu, ako aj konania im prechádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Predmetom preskúmavacieho konania v danej veci bolo rozhodnutie žalovaného správneho orgánu č. č. UPS/US7/GRPRZAPPK/BEZ/2014/30190 zo dňa 28.11.2014, ktorým žalovaný odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, odbor sociálnych vecí a rodiny č. MT3/PPŤZP/SOC/2014/38562 zo dňa 26.08.2014. Prvostupňový správny orgán uvedeným rozhodnutím podľa § 40 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. nevyhovel žiadosti žalobcu zo dňa 27.06.2014 a nepriznal mu peňažný príspevok na opatrovanie jeho starej matky B. P..

Najvyšší súd v procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, na ktoré poukázal už súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku, z ktorých dôvodov ich neopakuje.

Odvolačný súd v danej veci mal preukázať, že základné námietky žalovaného, ktorými namietal, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je nezákonný, spočívajú v jeho tvrdení, že krajský súd nad rámec zákona vyžadoval odôvodnenie nezvýšenia miery funkčnej poruchy, keďže zákonná úprava ukladá povinnosť odôvodniť len zvýšenie miery funkčnej poruchy, napadnutým rozhodnutím žalovaného správneho orgánu bolo rozhodnuté na základe záverov komplexného posudku vypracovaného Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, oddelením posudkových činností - pracovisko Žilina, ktoré obsahuje všetky náležitosti upravené v § 15 zákona č. 447/2008 Z. z. v platnom znení, ako aj v jeho tvrdení, ktorým nesúhlasil s výkladom súdu, že lekárske posudky sú len jedným z podkladov pre vypracovanie komplexného posudku, majú za to, že posudkový záver správneho orgánu musí akceptovať návrhy posudkového lekára a lekárska posudková činnosť nemôže byť negovaná sociálnou posudkovou činnosťou a posudkový záver nemôže byť nikdy v rozpore s lekárske posudkom.

Z uvedených dôvodov odvolací súd pri posudzovaní zákonnosti napadnutého rozsudku krajského súdu zameral svoju pozornosť k namietaným skutočnostiam. Krajský súd žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov a nedostatočne zistený skutkový stav veci v zmysle § 250j ods. 2 písm. c/, d/ O.s.p. Krajský súd nedostatočne zistený skutkový stav videl predovšetkým v tom, že žalovaný posudkoval odkázanosť posudzovanej osoby ako osoby s ťažkým zdravotným postihnutím bez toho, aby vykonal v jej prípade sociálnu posudkovú činnosť v zmysle § 13 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. Krajský súd poukázom na to, že z ust. § 15 ods. 1 prvá veta zákona č. 447/2008 Z. z. vyplýva, že komplexný posudok je vypracovaný jednak na základe lekárskeho posudku podľa § 11 ods. 11 a na základe posudkového záveru podľa § 13 ods. 9, konštatoval, že lekárske posudky sú len jedným z podkladov pre vypracovanie komplexného posudku, ďalším je posudkový záver správneho orgánu podľa § 13 ods. 9. Z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie postráda posudkový záver správneho orgánu, krajský súd považoval napadnuté rozhodnutie žalovaného za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, súčasne vytýkajúc žalovanému, že v dôvodoch rozhodnutia sa náležite nevyšporiadali so všetkými odvolacími námietkami žalobcu.

Zákonodarcu v právnej úprave ustanovenej v zákone č. 447/2008 Z. z. upravuje právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, právne vzťahy pri vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom (ďalej len „preukaz“), parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím (ďalej len „parkovací preukaz“) a právne vzťahy na účely posudzovania potreby osobitnej starostlivosti poskytovanej podľa osobitného predpisu. 1). Cieľom úpravy právnych vzťahov uvedených v odseku 1 je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti za podmienok a v oblastiach ustanovených týmto zákonom. (§ 1 ods. 1, 2).

Podľa § 2 ods. 1, 2, 3 zákona č. 447/2008 Z. z. kompenzácia sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len „kompenzácia“) je zmiernenie alebo prekonanie sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia poskytovaním peňažných príspevkov na kompenzáciu podľa tohto zákona alebo poskytovaním sociálnych služieb podľa osobitného predpisu. (Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov). Za kompenzáciu sa na účely tohto zákona považuje aj osobitná starostlivosť podľa osobitného predpisu. (§ 23 ods. 2 písm. e/ druhý bod, § 53 ods. 2 a § 54 ods. 7 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia je znevýhodnenie, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok a ktorá nie je schopná z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia prekonať sama.

Ťažké zdravotné postihnutie je zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy najmenej 50%. Podľa § 40 ods. 1, 3 zákona č. 447/2008 Z. z. ak fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá dovŕšila šesť rokov veku a je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na opatrovanie, opatruje fyzická osoba uvedená v odsekoch 3 a 4, možno fyzickej osobe, ktorá opatruje, poskytnúť peňažný príspevok na opatrovanie.

Fyzickou osobou na účely poskytovania peňažného príspevku na opatrovanie je manžel, manželka, rodič alebo fyzická osoba, ktorá prevzala dieťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu, alebo fyzická osoba, ktorú súd ustanovil za opatrovníka fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, dieťa, starý rodič, vnuk, vnučka, súrodenec, nevesta, zať, svokor, svokra, švagor, švagriná, neter, synovec. Za nevestu sa považuje aj ovdovená žena po synovi svokry alebo svokra a za zaťa sa považuje aj ovdovený muž po dcére svokry alebo svokra.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. na základe lekárskeho posudku podľa § 11 ods. 11 a na základe posudkového záveru podľa § 13 ods. 9 príslušný orgán vypracúva komplexný posudok na účely kompenzácie, ktorý obsahuje a/ mieru funkčnej poruchy, b/ vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, c/ sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie, d/ návrh druhu peňažného príspevku na kompenzáciu, e/ vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na sprievodcu, f/ vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo či má praktickú slepotu alebo úplnú slepotu oboch očí, g/ termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak ho určí posudkový lekár, h/ odôvodnenie komplexného posudku.

Na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov - správny poriadok) s odchýlkami uvedenými v odseku 2, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní sa nevzťahujú na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze. (§ 53 ods. 1, 2 zákona č. 447/2008 Z. z.).

Správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán. (§ 32 ods. 1, 2 správneho poriadku).

Rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti. (§ 46 správneho poriadku).

V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia. (§ 47 ods. 3 správneho poriadku).

Podľa názoru odvolacieho súdu zhodne s názorom súdu prvého stupňa žalovaný správny orgán v danej veci nepostupoval v intenciách citovaných právnych noriem, keď si pre vydanie rozhodnutia nežadovávajú dostatok skutkových podkladov, ako aj z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia jasným a zrozumiteľným spôsobom nevyplýva správna úvaha žalovaného na základe, ktorého prijal svoj právny záver, a preto jeho rozhodnutie treba považovať jednak za rozhodnutie vydané predčasne, ako aj za nezrozumiteľné pre nedostatok dôvodov, a teda v rozpore so zákonom. Z uvedených dôvodov v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre zrušenie napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu súdom prvého stupňa a vrátenie veci na ďalšie konanie v zmysle § 250j ods. 2 písm. c/, d/

O.s.p.

Podľa čl.1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Z uvedeného článku ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Vplyvom ústavy dochádza k vsunutiu jej obsahovo-hodnotových vlastností do všeobecných pojmov zákona tak, aby bol zabezpečený ústavne konformný výklad. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je súčasťou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Práve tu je ťažisko činnosti správneho súdnicstva, pretože dikcia zákona nemôže byť interpretovaná izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR.).

Vychádzajúc z citovanej právnej úpravy správny orgán, ktorý rozhoduje o žiadosti fyzickej osoby na priznanie príspevku na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, napriek tomu, že ide o sociálnu dávku fakultatívnu, je povinný postupovať zákonným spôsobom a aplikujúc relevantnú právnú úpravu, vykonať jej výklad konformným spôsobom sledujúc vôľu zákonodarcu v kontexte právnej úpravy na vec sa vzťahujúcej.

Z uvedených dôvodov bolo povinnosťou žalovaného v danom prípade vykonať vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu, zadovážiť si relevantné dôkazy za účelom posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na opatrovanie. Podkladom pre vydanie rozhodnutia je komplexný posudok vypracovaný podľa § 15 ods. 1, čo však nezbaňuje správny orgán povinnosti zistiť vo veci materiálnu pravdu v zmysle § 32 správneho poriadku a za tým účelom vykonať aj iné dôkazy, potreba ktorých vyjde v konaní najavo, predovšetkým ak sú navrhované účastníkom konania, v rámci celého správneho konania teda aj v odvolacom konaní. Pokiaľ zákonodarca ustanovuje, že podkladom rozhodnutia v zmysle § 40 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. je komplexný posudok vypracovaný podľa § 15 ods. 1 a v právnej norme § 15 ods. 1 ustanovuje, že správny orgán vypracúva komplexný posudok na účely kompenzácie na základe lekárskeho posudku podľa § 11 ods. 11 a na základe posudkového záveru podľa § 13 ods. 9, podkladom komplexného posudku je lekársky posudok podľa § 11 ods. 11 a súčasne posudkový záver podľa § 13 ods. 9, ktorý správny orgán môže ustáliť len postupom v súlade s právnou úpravou v právnej norme § 13, a preto pre prijatie takéhoto posudkového záveru zákonodarca predpokladá vykonanie sociálnej posudkovej činnosti, ktorá v súlade s právnou úpravou ustanovenou v § 13 ods. 5 sa vykonáva za účasti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má právo vyjadrovať svoje potreby a návrhy na riešenie svojej sociálnej situácie. Sociálna posudková činnosť sa môže vykonávať aj za účasti fyzickej osoby, ktorú fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím určí a aj v prostredí, v ktorom sa fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím obvykle zdržiava.

Z vykonaného dokazovania v danom prípade nevyplýva, že by podkladom pre vydanie rozhodnutia o žiadosti žalobcu bola vykonaná sociálna posudková činnosť u posudzovanej osoby, majúcej za následok nevykonanie dokazovania v dostatočnom rozsahu, podmieňujúce zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného. Odvolací súd sa preto stotožnil s argumentáciou súdu prvého stupňa, že posudzovanie žiadosti o peňažný príspevok na opatrovanie je podmienené obsahom vypracovaného komplexného posudku, pričom komplexný posudok ústredia, ako aj úradu, ktorý bol podkladom pre rozhodovanie prvostupňového správneho orgánu musí obsahovať nielen určenie miery funkčnej poruchy (§ 15 ods. 1 písm. a/ zák. č. 447/2008 Z. z., ale aj iné skutočnosti, ktoré zákonodarca v § 15 vymedzuje). Krajský súd tiež správne konštatoval, že lekársky posudok je len jedným z podkladov pre vypracovanie

komplexného posudku, ďalším je posudkový záver správneho orgánu podľa § 13 ods. 9. Z uvedených dôvodov odvolací súd nepovažoval za dôvodnú námietku žalovaného, ktorou namietal nezákonnosť napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, pokiaľ rozhodnutie žalovaného zrušil pre nezistenie skutkového stavu v dostatočnom rozsahu.

Odvolací súd nesúhlasil ani s námietkou žalovaného, ktorou namietal, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je nezákonný, pretože krajský súd nad rámec zákona vyžadoval odôvodnenie nezvýšenia miery funkčnej poruchy, keďže zákonná úprava ukladá povinnosť odôvodniť len zvýšenie miery funkčnej poruchy. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že prvostupňový súd sa stotožnil s názorom žalovaného, že v konaní nie je sporné, že žalobkyňa je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, a že pre posúdenie nároku na peňažný príspevok za opatrovanie, nebolo rozhodujúce, či miera funkčnej poruchy žalobkyne je 50% alebo by došlo k zvýšeniu o 10% pri aplikácii § 12 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z.. Z uvedeného je zrejmé, že krajský súd napadnuté rozhodnutie žalovaného nezrušil z dôvodu posudzovania navýšenia percentuálneho ohodnotenia zdravotného postihnutia posudzovanej osoby. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že prvostupňový súd rozhodnutie žalovaného zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. c/, d/ O.s.p. z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu a pre nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov. Odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa považuje napadnuté rozhodnutie žalovaného za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, keď žalovaný v odôvodnení svojho rozhodnutia náležite neuviedol svoju správnu úvahu, vychádzajúcu zo skutkových zistení, na základe ktorej ustálil svoj právny záver, že žalobca nespĺňa zákonné podmienky na priznanie peňažného príspevku na opatrovanie jeho starej matky ako osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu so správnym poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát odvolacieho súdu považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom.

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že námietky žalovaného, týkajúce sa veci samej uvedené v jeho odvolaní nie sú relevantné k vyhovneniu jeho odvolacieho návrhu, a preto napadnutý rozsudok krajského súdu v zmysle § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a v spojení s § 219 ods. 1, 2 a s § 246c ods. 1 O.s.p. a s § 492 ods. 2 S.s.p. ako vecne a právne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodoval odvolací súd v zmysle ust. § 250k ods. 1, s § 246c ods. 1, s § 151 ods. 1, 2 a s § 224 ods. 1 O.s.p. a s § 492 ods. 2 S.s.p. Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal z dôvodu, že si ich náhradu neuplatnil a nevyčísľil.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.